



NYHEDSBREV | 26. JUNI 2024

## Europæiske semester: Kommissionen kommer med anbefalinger til EU-landene og udpeger budgetsyndere

Kommissionen kom i sidste uge med forslag til anbefalinger til Danmark som led i det europæiske semester. Kommissionen anbefaler bl.a., at Danmark optrapper indsatsen for at reducere CO<sub>2</sub>-udledningen i landbruget og indsatsen for at reducere tabet af næringsstoffer. Kommissionen udpeger samtidig syv EU-lande, der for første gang i lang tid bliver stillet til ansvar for ikke at have levet op til EU's regler for offentlige underskud og gæld.

---

### Landespecifikke anbefalinger

Det europæiske semester danner rammen om den løbende koordinering af EU-landenes økonomiske og beskæftigelsesmæssige politikker samt kontrol med landenes efterlevelse af EU's regler for offentlige underskud og gæld.

I dette års europæiske semester er der ifølge Kommissionen et særligt fokus på konkurrenceevne, hvilket kræver forbedringer og reformer på en lang række områder, hvilket adresseres i de landespecifikke anbefalinger.

Anbefalingerne afspejler en række horisontale temaer, herunder temaerne i Kommissionens strategi for bæredygtig vækst, hvori hovedprioriteterne er

---

---

makroøkonomisk stabilitet, bæredygtighed, produktivitet og social retfærdighed.

Anbefalingerne falder i tre overordnede kategorier:

- Kommissionen anbefaler alle landene, at de får udarbejdet de såkaldte mellemfristede planer for finans- og strukturpolitik, som har en varighed på mellem fire og syv år. Planerne skal efter EU's nye reformerede finanspolitiske regler afleveres til Kommissionen senest den 20. september 2024, og planerne erstatter de tidligere såkaldte nationale reformprogrammer og konvergens- eller stabilitetsprogrammer. Planerne skal indeholde finans-, reform- og investeringspolitiske tiltag samt kursen for den årlige udvikling i offentlige nettoudgifter, som for de lande med gældsudfordringer skal sikre, at gælden bliver nedbragt på troværdig vis. EU-landenes overholdelse af deres offentlige nettoudgiftskurs er med reformen blevet det nye mål for EU-landenes efterlevelse af EU's finanspolitiske regler. Planerne skal som udgangspunkt dække en fireårig periode, men kan forlænges til syv år, hvis planer forpligter medlemslandet til at gennemføre reformer og investeringer, der bl.a. efterkommer tidligere landespecifikke anbefalinger eller bidrager til opfyldelse af bestemte politiske prioriteter for EU.
- Kommissionen opfordrer også medlemslandene til at få gennemført de investeringer og reformer, som er aftalt i deres nationale genopretningsplaner, hvor fristen for gennemførelsen udløber til august 2026. Der er på nuværende tidspunkt blevet udbetalt 240 mia. euro i tilskud og lån til gennemførte reformer og investeringer.
- Endelig indeholder anbefalingerne også individuelle opfordringer til at få adresseret udestående eller nye strukturelle udfordringer med et særligt fokus på forbedring af konkurrenceevnen.

Anbefalingerne vil være med til at sætte retning for de reformer og investeringer, som EU-landene skal inkludere i deres mellemfristede planer for finans- og strukturpolitikken.

### **Landespecifikke anbefalinger til Danmark**

Kommissionen finder generelt, at den danske økonomi har klaret de seneste års økonomiske udfordringer godt.

Når det kommer til Kommissionens særlige fokus på konkurrenceevne i dette års europæiske semester, så er Danmark ifølge Kommissionen blandt de lande, der klarer sig bedst inden for mange aspekter af konkurrenceevne. Dette omfatter arbejdsmarkedet, erhvervsklimaet og effektive offentlige institutioner. Danmark klarer sig også godt med hensyn til indikatorer vedrørende handelsintegration, offentlige investeringer og infrastruktur, forskning og innovation, digitalisering og overholdelse af direktiverne om det indre marked.

Kommissionen finder dog, at der stadig er udfordringer med hensyn til konkurrenceevnen, hvor manglen på arbejdskraft og færdigheder samt faldende forsknings- og udviklingsintensitet (forsknings- og udviklingsudgifter i pct. af BNP) i erhvervslivet udpeges som et problem.

Kommissionen peger også på, at Danmark står overfor en række udfordringer i forbindelse med reduktionen af CO<sub>2</sub>-udledninger i økonomien.

---

---

Ifølge Kommissionen er den danske landbrugssektor én af de største kilder til Danmarks udledning af drivhusgasser. Intensiv landbrugspraksis fører til kraftig udvaskning af næringsstoffer og afstrømning fra marker, hvilket har alvorlige konsekvenser for jordbundens sundhed såvel som for vand- og havøkosystemerne. For at nå klimamålene er det derfor ifølge Kommissionen vigtigt at skabe en mere bæredygtig landbrugs- og fødevarerindustri samt at genoprette forringet biodiversitet og forringede økosystemer.

Kommissionen anerkender, at man på politisk plan er i færd med at drøfte indførelsen af en afgift på drivhusgasser i landbrugssektoren, men i overensstemmelse med Danmarks strategiske plan under den fælles landbrugspolitik finder Kommissionen, at det kræver en yderligere indsats at fremskynde omstillingen til et bæredygtigt landbrug, samtidig med at der sikres social retfærdighed, og konkurrenceevnen bevares. Kommissionen peger på, at dette kunne realiseres ved bl.a. fortsat at investere i grønne teknologier, øge incitamentet til vådlægning og til at tage kulstofrige jorder ud af produktionen, reducere husdyrbestandene, fremme omstillingen til økologiske dyrkningsmetoder og forbruget af økologiske fødevarer og udvide skovområderne og de beskyttede områder.

Det skal i denne sammenhæng bemærkes, at Kommissionens forslag til anbefalinger til Danmark er fremsat før den indgåede treparts-aftale om en klimaafgift på landbruget.

### **Anbefalinger til Danmark**

Kommissionen foreslår konkret følgende anbefalinger til Danmark i 2024 og 2025:

- 1. forelægge den mellefristede plan for finans- og strukturpolitiske tiltag i rette tid*
- 2. fortsætte den hurtige og effektive gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen, herunder REPowerEU-kapitlet, med henblik på at sikre gennemførelsen af reformerne og investeringerne senest i august 2026; fremskynde gennemførelsen af programmerne under samhørighedspolitikken; i forbindelse med midtvejs gennemgangen fortsat fokusere på de aftalte prioriteter, idet der tages hensyn til de muligheder, som platformen for strategiske teknologier for Europa giver for at forbedre konkurrenceevnen*
- 3. øge indsatsen for at skabe et bæredygtigt landbrug ved at optrappe dekarboniseringsforanstaltningerne og indsatsen for at reducere tabet af næringsstoffer.”*

↳ [KOM \(2024\) 604 forslag til Rådets henstilling om landespecifikke anbefalinger til Danmark](#)  
↳ [SWD \(2024\) 604: tilhørende landerapport om Danmark](#)

Det europæiske semester danner som nævnt også rammen om kontrollen med medlemslandenes overholdelse af EU's regler for offentlige underskud og gæld. Samtidig skal de landespecifikke anbefalinger tages i betragtning ved udformningen af landenes mellefristede planer for finans- og strukturpolitik, der efter de nye finanspolitiske regler bliver omdrejningspunktet for kontrollen med EU-landenes offentlige finanser.

---

---

Kommissionens forslag til landespecifikke anbefalinger til medlemslandene er derfor suppleret af en rapport, hvor Kommissionen vurderer, hvilke lande der ikke har levet op til EU's budgetregler om et offentligt budgetunderskud på maksimalt 3 pct. af bruttonationalproduktet (BNP).

### **Brud på EU's budgetregler**

EU's krav til medlemslandenes offentlige budgetunderskud og gæld har i praksis været sat ud af kraft siden marts 2020 på grund af covid-19 og Ruslands invasion af Ukraine, men fra årsskiftet har reglerne været gældende igen. Sideløbende er der som nævnt vedtaget nye finanspolitiske regler i EU, hvor medlemslandene i deres mellemfristede planer for finans- og strukturpolitikken skal fastsætte et flerårigt niveau for de offentlige nettoudgifter, der sikrer en holdbar udvikling i gælds niveauet.

Kommissionen har undersøgt 12 EU-lande, der enten har haft et offentligt budgetunderskud over tre pct. af BNP i 2023, eller som forventes at få det i 2024. Det drejer sig om Belgien, Tjekkiet, Estland, Spanien, Frankrig, Italien, Ungarn, Malta, Polen, Slovenien, Slovakiet og Finland.

Kommissionen kommer i sin analyse frem til, at der bør indledes en såkaldt underskudsprocedure mod syv af de 12 EU-lande, da de bryder EU's krav til den offentlige saldo, hvor underskuddet maksimalt må udgøre tre pct. af BNP. Kommissionen anbefaler derfor, at Rådet åbner en underskudsprocedure mod de enkelte lande ved at fastslå, at der er et uforholdsmæssigt stort offentlige underskud i **Belgien, Frankrig, Italien, Ungarn, Malta, Polen og Slovakiet**.

For Frankrigs vedkommende er placeringen på listen over budgetsyndere særligt prekært, da landet i tillæg til udfordringerne med de offentlige finanser også står overfor en politisk usikkerhed, der har en afsmittende virkning på økonomien.

Tjekkiet og Spanien ventes på egen hånd at reducere budgetunderskuddet til under de tre pct. af BNP i 2024. Det samme gælder for Estland, der har påpeget en kraftig stigning i forsvarsudgifter (estimeret til 0,45 pct. af BNP i 2024 og 0,44 pct. i 2025) som en såkaldt "relevant faktor", der efter revisionen af EU's finanspolitiske regler direkte bliver nævnt som en formildende omstændighed.

For Slovenien og Finland er der ifølge Kommissionen en del usikkerhed i forhold til den planlagte udvikling, og Kommissionen kan ikke bekræfte den planlagt overskridelse af underskudskravet i 2024 for Sloveniens vedkommende. For Finlands vedkommende vil underskuddet være tæt på grænsen i 2024 og falde under grænsen i 2025.

---

## Frankrig

Det franske budgetunderskud steg fra 4,8 pct. af BNP i 2022 til 5,5 pct. af BNP i 2023 ifølge Kommissionens analyse. Den franske økonomiminister, Bruno Le Maire, forventer et budgetunderskud på 5,1 pct. af BNP i 2024. Samtidig ligger det offentlige gælds niveau på 110 pct. af BNP. Det har fået Kommissionen til at anbefale, at der indledes en underskudsprocedure mod Frankrig.

Kommissionens placering af Frankrig blandt "budgetsynderne" har ført til en særligt opmærksomhed omkring Frankrigs situation, idet det forestående parlamentsvalg allerede har påvirket de finansielle markeder, hvor frygten går på en mindre villighed til at efterleve EU's finanspolitiske regler, hvis yderfløjene kommer til magten. Udsigten til et sådant scenario har fået det såkaldte "spread" mellem tyske og franske 10-årige statsobligationer til at gå i vejret. Det var for nyligt på 0,75 procentpoint, hvilket er det højeste siden 2017. Den franske gæld er også tidligere blevet nedgraderet af kreditvurderingsbureauerne.

Den Europæiske Centralbank (ECB) har for to år siden vedtaget et instrument til obligationsopkøb til beskyttelse af den pengepolitiske transmission" (Transmission Protection Instrument, TPI). Opkøbsprogrammet skal adressere stigninger i obligationsrenter i de enkelte eurolande, der ikke kan forklares ved rent økonomiske forhold. Det vil sige, at hvis der kommer et mere spekulativt pres på et euroland, kan det instrument anvendes til opkøb af værdipapirer fra den offentlige sektor. Problemet i Frankrigs tilfælde er dog, at et af kriterierne for anvendelse af instrumentet er, at landet ikke er under en procedure for uforholdsmæssigt store offentlige underskud (se evt. [EU-nyt](#)).

Frankrigs aktuelle økonomiske situation er ifølge den franske økonomiminister et udtryk for den indsats, der blev gennemført i forbindelse med covid-19 for at beskytte den franske økonomi og husholdningerne (se [Agence Europe](#)).

Uagtet Frankrigs vanskelige økonomiske situation og eventuelle politiske ambitioner om udgiftskrævende tiltag, så skal landet altså forholde sig til et muligt krav fra EU's side om en reduktion af det offentlige budgetunderskud med over 0,5 pct. af BNP om året.

↳ [KOM \(2024\) 610: forslag til Rådets henstilling om ländespecifikke anbefalinger til Frankrig](#)

↳ [SWD \(2024\) 610: tilhørende länderrapport om Frankrig](#)

Kommissionen vurderer i rapporten ikke, hvorvidt EU-landene lever op til kravene til den offentlige bruttogæld, der ifølge traktaten højst må udgøre 60 pct. af BNP eller være aftagende og nærme sig de 60 pct. med tilstrækkelig hastighed. Ifølge de nye finanspolitiske regler vil gælden være aftagende og nærme sig de 60 pct. af BNP med tilstrækkelig hastighed, hvis landet overholder den nettoudgiftskurs, der er fastsat i landenes mellemfristede planer for finans- og strukturpolitik. Disse planer indleveres som nævnt først til Kommissionen til september, og Kommissionen kan derfor ikke tage stilling til overholdelse af gældskriteriet endnu.

### Hvad betyder det for landene?

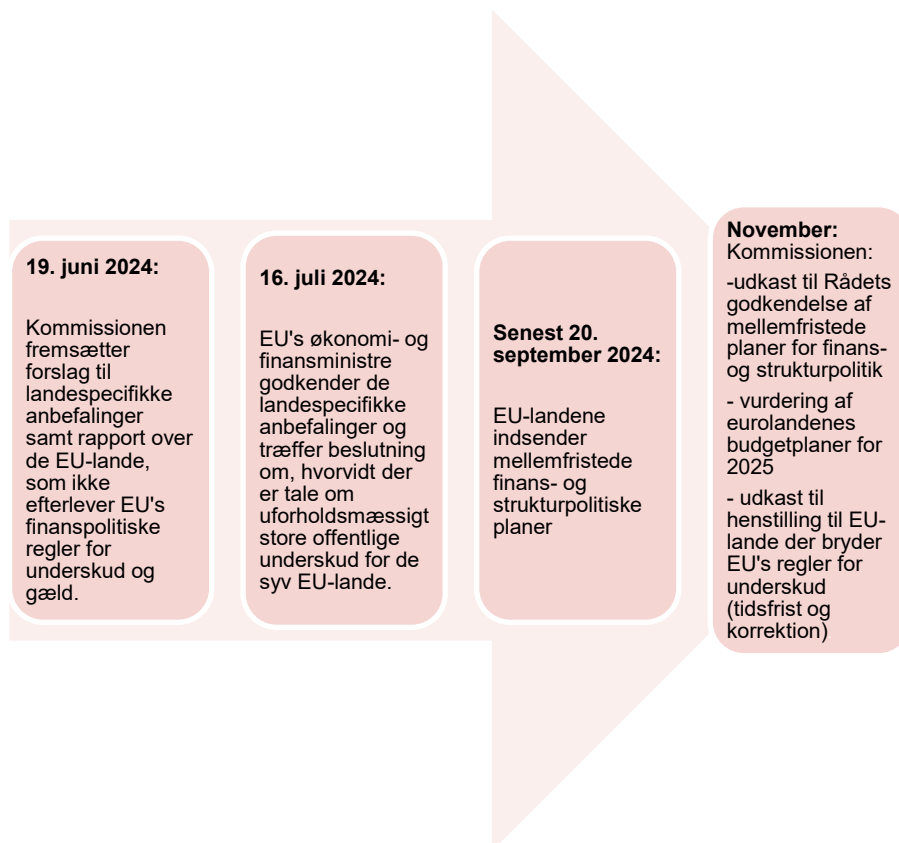
Når Rådet har fastslået, at de syv lande har brudt EU's budgetregler ved at have et for stort offentligt budgetunderskud, skal landene have fastlagt en såkaldt korrigerende nettoudgiftskurs, hvilket vil sige, et niveau for de årlige offentlige nettoudgifter der sikrer, at gælden varigt bringes under de tre pct. af BNP igen. Rådet vil i den forbindelse give landene en tidsfrist for at få rettet op på underskuddet.

---

## Det videre forløb

Kommissionens forslag til landespecifikke anbefalinger til EU-landene vil blive behandlet og vedtaget af EU's økonomi- og finansministre på rådsmødet den [16. juli 2024](#). På baggrund af Kommissionens rapport vil ministrene sandsynligvis på samme møde træffe beslutning om, hvilke EU-lande, der bryder EU's budgetregler. Anvisningen på, hvordan de berørte lande skal rette op på underskuddet, ventes dog først vedtaget af Rådet til november, så der tages højde for landenes mellemfristede finans- og strukturpolitiske planer. Kommissionens forslag til de enkelte berørte EU-landes korrektion af underskuddet samt tidsplanen herfor vil være en del af Kommissionens efterårspakke for det europæiske semester, som også vil indeholde Kommissionens udkast til Rådets godkendelse af de enkelte medlemslandes mellemfristede planer for finans- og strukturpolitik. Kommissionens efterårspakke ventes til november 2024.

De enkelte EU-landes mellemfristede planer for finans- og strukturpolitik skal efter indleveringen vurderes af Kommissionen, før de indstilles til endelig godkendelse i Rådet, hvilket er samme procedure som kendes fra EU-landenes genopretningsplaner.



### 19. juni 2024:

Kommissionen fremsætter forslag til landespecifikke anbefalinger samt rapport over de EU-lande, som ikke efterlever EU's finanspolitiske regler for underskud og gæld.

### 16. juli 2024:

EU's økonomi- og finansministre godkender de landespecifikke anbefalinger og træffer beslutning om, hvorvidt der er tale om uforholdsmæssigt store offentlige underskud for de syv EU-lande.

### Senest 20. september 2024:

EU-landene indsender mellemfristede finans- og strukturpolitiske planer

### November:

Kommissionen:  
-udkast til Rådets godkendelse af mellemfristede planer for finans- og strukturpolitik  
- vurdering af eurolandenes budgetplaner for 2025  
- udkast til henstilling til EU-lande der bryder EU's regler for underskud (tidsfrist og korrektion)

---

For de lande med et offentligt gælds niveau over 60 pct. af BNP eller et budgetunderskud over tre pct. af BNP vil Kommissionen snarest udarbejde såkaldte referencekurser for landenes offentlige nettoudgiftskurser. Disse referencekurser kan anvendes i medlemslandenes mellemfristede planer for finans- og strukturpolitik, hvor der som nævnt skal fastsættes en flerårig udvikling i de offentlige nettoudgifter. Kommissionens referencekurser vil bl.a. sikre, at den offentlige gældskvote bringes på en troværdig nedadgående kurs, og at det offentlige underskud bringes under de tre pct. af BNP.

## Kommissionens forårspakke for det europæiske semester

Kommissionens pakkke indeholder en række forskellige dokumenter og rapporter, som kan findes på følgende links:

- ↳ [KOM \(2024\) 600: meddelelse om de overordnede elementer af det europæiske semesters forårspakke](#)
- ↳ [Landerapporter for de 27 EU-lande](#)
- ↳ [Landespecifikke anbefalinger til hvert af de 27 EU-lande](#)
- ↳ [KOM \(2024\) 598: Kommissionens rapport om overholdelse af EU's regler for offentlige underskud og gæld](#)
- ↳ [KOM \(2024\) 599: Kommissionens forslag til Rådets afgørelse om retningslinjer på beskæftigelsesområdet](#)

Yderligere information:

- ↳ [Pressemeddelelse fra Europa-Kommissionen](#)
- ↳ [Spørgsmål og svar om det europæiske semesters forårspakke](#)

### Produceret og skrevet af:

Martin Jørgensen, EU-konsulent, 3622

EU-nyt fra EU-konsulenterne sendes løbende til abonnenter i Folketinget